

ВІД КНИГИ ДО МЕТИ

АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ ІРИНИ ФАРІОН

---

*ПРО РУХ НАЦІОНАЛЬНОЇ
СВІДОМОСТІ ПО ВЕРТИКАЛІ,
АБО ПРО ЗАВЕРШЕННЯ ПЕРШОГО СЕЗОНУ ПРОЕКТУ
«ВІД КНИГИ ДО МЕТИ»*

У жовтні минулого року стартував авторський проєкт **Ірини Фаріон** «Від книги до мети». Стимулом до його народження стала малолюдна презентація у Львові унікального словника професора Ужгородського університету **Павла Чучки** «Слов'янські імена українців». Це стало останньою краплею у бажанні Ірини Фаріон показати суспільству справжні наукові та мистецькі авторитети, а не винесені на поверхню піною суспільних обставин або політичної чи псевдокультурної кон'юнктури.

Авторка проєкту не помилилась. Спрага на інтелектуально-духовне спілкування з провідними інтелектуалами, митцями, громадськими та релігійними діячами вилилася у переповнені зали університету «Львівська політехніка», у жваве обговорення та непроминальну інформаційну подію.

Відбулося вісім знакових зустрічей не просто з професіоналами своєї справи мовознавцем-ономастом, професором Павлом Чучкою, мовознавцем-соціолінгвістом, доцентом **Ярославом Радевичем-Винницьким**, письменником, видавцем, громадським діячем, лавреатом премії ім. Т. Шевченка **Михайлом Слабощицьким**, професором та архієпископом Харківським і Полтавським **Ігорем Ісіченком**, доцентом, літературознавцем, теоретиком сучасного націоналізму, громадським діячем, лавреатом премії ім. Героя України Степана Бандери **Олегом Баганом**, професором, дипломатом, письменником **Юрієм Щербаком**, сатириком, заслуженим діячем мистецтв **Євгеном Дударем**, доктором богослов'я, поліглотом та архимандритом УГКЦ **Рафаїлом Турконяком**. Це гроно яскравих особистостей, що своєю україноцентричною позицією пишуть історію вільної Української Держави, що наснажують і надихають спільноту протистояти сьогочасному політичному морокові, що подають приклад для наслідування в інтелектуально-духовному зростанні кожного з нас. Щира подяка їм за це.

Знаково, що перший сезон проєкту розпочався з праці Павла Чучки про українські імена як найсуттєвіші словесні знаки у пізнанні народу і завершився унікальним, четвертим у нашій історії перекладом Острозької Біблії українською мовою від Рафаїла Турконяка як окремої, неповторної дороги у пізнанні Божої істини.

«Найважливіше, – зауважила Ірина Фаріон, – що під час цього проєкту ми віднайшли один одного через спільний світогляд і спільне зростання. Кожна з тих зустрічей ще довго насичувала нас неповторною енергетикою виголошених сентенцій як ліків для виснаженої душі і потамованої спраги розуму. Ці люди – динамомашини у рухові національної свідомости по вертикалі».

20 ЖОВТНЯ 2011 РОКУ

ЗУСТРІЧ З ПАВЛОМ ЧУЧКОЮ, ПРОФЕСОРОМ УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Павло Павлович Чучка народився 22 лютого 1928 року в селі Баранинці, нині Ужгородського району Закарпатської області. Відомий український мовознавець, професор Ужгородського університету, громадський діяч, заслужений діяч науки і техніки України.

Павло Чучка досліджує українські говори, сучасну та історичну ономастику, мову

❖ Професор Павло Чучка

пам'яток, контакти української мови з її сусідами. Основні праці: «Вступ до слов'янської філології» (1968), «Антропонімія Закарпаття» (1970). Співатор праці «Історія української мови. Лексика і фразеологія» (1983).

Один із укладачів і редакторів «Угорсько-українського словника» (1960). Співатор кількох підручників з української мови для шкіл з угорською мовою навчання. Найбільше наукове дослідження професора Чучки – монографія «Прізвища закарпатських українців. Історико-етимологічний словник» обсягом у 740 сторінок. Словник охоплює і пояснює близько 12 тисяч прізвищ корінних закарпатців, їх правопис, вимову і відмінювання, головне – географію, історію та етимологію кожного з них. Нагороджений орденом «За інтелектуальну відвагу» (2005 р.).

У нашому проєкті презентував свою багатолітню унікальну в Україні працю «**Слов'янські особові імена українців: історико-етимологічний словник**» (2011).

ДУМКИ-ПЕРЛИ ВІД УЧЕНОГО:

«Особові імена стали першим за всю історію людства засобом словесної ідентифікації та легалізації людини у суспільстві».

«Майже кожне українське прізвище є давньою родовою

**БЕРЕЖИ СВОЄ ОСОБОВЕ ІМ'Я Й
РОДОВЕ ПРІЗВИЩЕ В ПОВНІЙ
НАЦІОНАЛЬНІЙ ФОРМІ Й НІКОЛИ
НЕ ЗМІНЮЙ ІХ НА ЧУЖІ**

Автор ідеї Ірина Фаріон. Автор роботи Марина Ульяніна

❖ *Трина Фаріон та професор Павло Чучка з сином*

назвою, вік якої налічує щонайменше 2000 років: не випадково серед прізвищ відсутні неологізми».

«Усебічне дослідження прізвищ виявляє в них ознаки щонайменше трьох різних вимірів: глобальні, національні та регіональні».

«Історія наших прадавніх імен – це історія нашого духу».

ІРИНА ФАРІОН ПРО АВТОРА ТА ЙОГО ПРАЦЮ:

«Центром дослідження професора Павла Чучки є давні слов'янські українські імена як вияв світогляду наших предків. У найкращому випадку зміна імени – це модифікація культури, в найгіршому – зрада. Не випадково видатний український мовознавець, релігійний і громадський діяч Іван Огієнко закликав берегти своє особове ім'я та прізвище і ніколи не змінювати їх на чужі

Називання – далеко не називна справа. Це духовний вектор розвитку нації. Ім'я людини – найсуттєвіший словесний знак у пізнанні народу. Праця професора – це реконструк-

ція мислення наших предків. Що може бути цікавішим, ніж проникнути в цю таємницю? Павло Павлович занурюється у найтоншу матерію слова-імени як національного ідентифікатора. Перед його відкриттями науковця-ономаста зупиняєшся як перед дивом, яке хтось ніби навмисно далеко сховав від тебе. Крім того, Павло Павлович подарував

нам неабиякий чар приватного спілкування та невичерпну енергію неспинного творення. Пишаюся, що мала за щастя консультуватися у нього під час написання кандидатської дисертації. Отож головна мета цього проєкту – популяризувати українську науку, вивести її за межі вузьких кіл, показати, що в українському суспільстві дуже потрібна наукова книжка, що українець – це в першу

чергу людина духу й інтелекту. З цієї зустрічі ми лише почали втамовувати інтелектуально-духовну спрагу і цілком свідомо це зроблено саме з пізнання природи та суті власних особових назв українців».

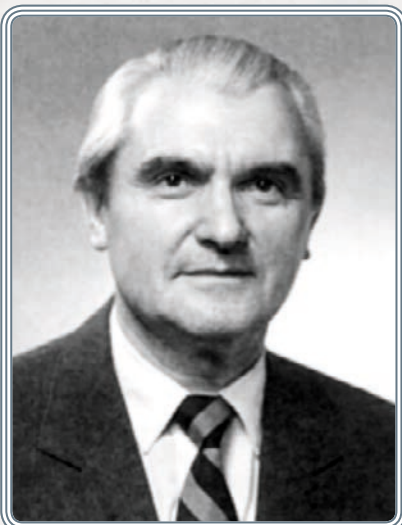

ЗУСТРІЧ З ВІДОМИМ МОВОЗНАВЦЕМ ЯРОСЛАВОМ РАДЕВИЧЕМ-ВИННИЦЬКИМ

Народився 1941 р. у с. Корчин на Сколівщині. Доцент Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка і старший науковий співробітник Національного НДІ українознавства (Київ).

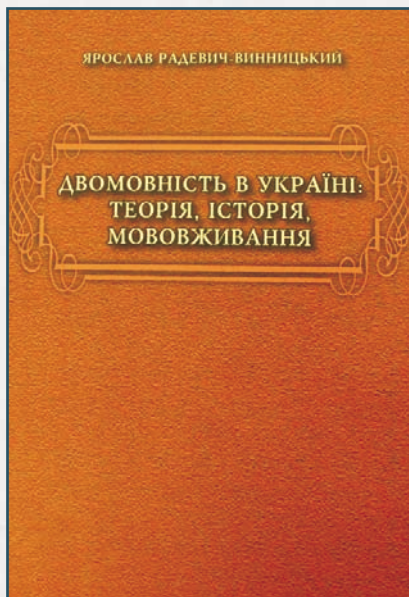
Активний громадсько-політичний діяч. Був заступником голови Української Республіканської партії, членом Дрогобицького міськвиконкому. Тепер депутат Дрогобицької районної ради.

❖ *Ярослав Радевич-Винницький*

Головний редактор Видавничої фірми «Відродження» (Дрогобиць), головний редактор «Літопису Бойківщини» (США - Канада - Україна), член редколегії часопису «Нація і держава» (Київ).

Фахівець із загального мовознавства, україністики, лінгводидактики. Автор понад 150

наукових (книжкових і журнальних), десятків публіцистичних і сотень газетних публікацій. Започаткував українську лінгвонаціологію як окрему комплексну полідисциплінарну науку про мовне буття української нації. Лавреат премії ім. Івана Филипчика та Міжнародної літературної премії ім. Івана Кошелівця.

ОСНОВНІ ПРАЦІ:

❖ Іванишин Василь, Радевич-Винницький Я. Мова і нація. – Дрогобиць: Видавнична фірма «Відродження», 1990, 1991, 1992, 1994.

❖ Радевич-Винницький Я. Іванишин Василь. Мова і нація: Тези про місце і роль мови в національному відродженні України. – 5-е видання, випр., доп. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003.

❖ Радевич-Винницький Я. Ярослав. Україна: від мови до нації. – Дрогобиць: Видавнична фірма «Відродження», 1997.

❖ Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. – Львів: Видавництво «Споллом», 2001.

❖ Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навчальний посібник. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2006.

**ДУМКИ-ПЕРЛИ ВІД
АВТОРА:**

«...двомовність як політика держав, до яких належали різні частини української землі і народу, – це витвір ХІХ–ХХ століть. Оскільки ці держави були зацікавлені не в розквіті української мови, а, навпаки, в її неіснуванні, то двомовність стала інструментом лінгвоциду, правда, часто у закамурфльованому в демократичні чи інтернаціоналістські гасла вигляді».

«...Платон ще за понад дві тисячі років до Івана Франка писав, що тільки знання, яке розуміють як любов, є справжнє знання».

«Політична нація – це спільнота громадян певної країни (держави), етнічна нація – це природна, кровно-мовна спільнота зі спільною історичною долею, територією, матеріальною та духовною культурою, ментальністю, національним характером тощо».

«Поняття другої рідної мови цілого народу – це радянський ідеологічний конструкт,

використовуваний як зброя лінгвоциду для керованого асиміляційного переходу від колоніальної двомовності до імперської одномовності».

«Владоможці як говорять, так і керують».

«Матюки – це мовне тавро колоніальної, отже, й духовної залежності українців, від якої дуже багато з них ще й сьогодні не звільнилося. [...] Хіба не називали колись матірну лайку «молитвою сатані»?»

«Отож брудне мовлення є виявом запаскудженості душ, симптомом нездоров'я народу».

**ІРИНА ФАРІОН ПРО
АВТОРА:**

«Ярослав Радевич-Винницький – це не просто мовознавець-соціолінгвіст. Це один із найяскравіших ідеологів сучасної мовознавчої науки в теоретично-практичних вимірах. Своїми науковими працями він прокладає автобани соціолінгвістичних ідей на тлі ідеологічного бездоріжжя в гуманітарній

науці постколоніальної України. Його судження витесані глибокою думкою, певністю переконань та естетичністю форми. Він, як дроворуб, на теренах захаращеного формалізмом сучасного українського мовознавства. Чи відчуває він цю самотність науково-ідеологічного провідника? Мабуть, і через це ми особливо потребували зустрічі з маестром української мови. Ця зустріч, напевно, була мистецтвом ідеї, імпровізу і слова».

15 ГРУДНЯ 2011 РОКУ

ЗУСТРІЧ З ПИСЬМЕННИКОМ МИХАЙЛОМ СЛАБОШПИЦЬКИМ

Михайло Слабошпицький (народився 28 липня 1946 року, село Мар'янівка, Черкаська область) – український прозаїк, критик, літературознавець, публіцист, громадський діяч.

Закінчив факультет журналістики Київського університету ім. Т. Шевченка, працював кореспондентом, був редактором відділу критики газети «Літературна Україна», головним редактором газети «Вісті з України», журналу «Вавилон-XX».

Автор майже 40-а художніх, публіцистичних, літературно-критичних книжок. Серед них – «Марія Башкирцева» (пере-

клад французькою та російською мовами), «Поет із пекла (Тодось Осьмачка)», «Никифор Дровняк із Криниці», «Автопортрет художника в зрілості», «Веньямін літературної сім'ї (Олекса Влизько)», «Українець, який відмовився бути бідним»

(про Петра Яцика) «З голосу нашої Клію», «Українські меценати», «Пейзаж для Помаранчевої революції», «25 поетів української діаспори», автор понад двох десятків книжок для дітей та юнацтва, публіцистики та літературної критики.

Із 1995 року – виконавчий директор Ліги українських меценатів, директор видавництва «Ярославів Вал». Співголова коор-

динаційної ради Міжнародного конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика. Від 2006 року секретар ради Національної спілки письменників України.

Ведучий радіопередач «Екслібрис», «Прем'єра книги», «Нобелівські Лавреати», «Літературний профіль».

За свою широкомасштабну творчу діяльність (як висловився колега-письменник – це

«потужний широкозахватний творчий комбайн») нагороджений низкою найдостойніших премій:

❖ Лавреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка (2005).

❖ Лавреат Літературної премії ім. Лесі Українки (1993).

❖ Лавреат літературно-мистецької премії ім. Олександра Білецького (1979)

❖ Лавреат літературної премії ім. Олени Пчілки

❖ Лавреат літературної премії ім. Братів Лепких (1998)

❖ Лавреат літературної премії «Берег надії» ім. Василя Симоненка (1999)

❖ *Михайло Слабошпицький*

❖ Лавреат літературної премії «Звук павутинки» ім. Віктора Близнеца (2001)

❖ Лавреат літературної премії ім. Михайла Коцюбинського (2003)

❖ Лавреат премії ім. Івана Багряного (2007)

Презентували книги видавництва «Ярославів Вал»

ДУМКИ-ПЕРЛИ ВІД АВТОРА:

«Я часто собі повторюю: життя – одне, і його не можна витрачати на всякі абищиці. Маю буквально фізичне задоволення від того, що я роблю».

«Не відкладай важливих – хай навіть і рутинних – справ на потім. Будь дужчим за свої лінощі й за втому. Якщо ти вмєш перемагати себе, ти перемагатимеш будь-які труднощі».

«Талант менеджера, на жаль, трапляється рідше, ніж талант літератора».

«Сьогодні письменник є просто-таки інтелектуальним люмпеном».

«Ми помиляємося, коли уявляємо, що творять лише письменники, художники чи музиканти. Творять люди різних фахів».

Про видавництво «Ярославів Вал»: «Маємо амбіції відстоювати своє право тільки на твори-події. А це рано чи пізно дасть позитивні результати».

«Наша духовна конституція – синтез впливів багатьох людей, які, може, про те навіть і не підозрюють».

Думка людини, що мала винятковий плив на Михайла Слабошпицького:

«У житті все визначено наперед. Ми народжуємося й опиняємося в човні життя, який бурхлива течія ріки несе до нашого кінця, до смерті. Цього не уникнути нікому. Але Бог дає нам у руки весла й стерно. Це для того, щоб нас дочасно не викинуло на берег чи не розбило наш човен об якийсь риф. Щоб катастрофа не спостигла нас дочасно. Отож і мусимо давати собі раду, доки наш човен летить у майбутнє (відоме і нам, і всім наперед) крізь жорстоку розбурхану стихію...», – Петро Яцик.

Сам Майстер називає себе «колекціонером людей».

ІРИНА ФАРІОН ПРО АВТОРА:

«Михайло Слабошпицький неспинний у пошукові світлих людей і невтомний у безконечній праці. Експансивність його природи дорівнює інтенсивності його здобутків. Він будує наш Український Дім незалежно від суцільних стоп-кранів на його дорозі. Мабуть, самозаглиблення є мотором цього поступу Духу... Скільки музики в його мові і металу у його справах... Не випадково тисячна зала Львівської політехніки ледве вмістила охочих поспілкуватися з Людиною-Вогнем».

АВТОР ПРО ЗУСТРІЧ ТА ПРОЄКТ:

У своєму виступі літератор поділився з присутніми секретами свого творчого успіху, життєвим досвідом та найбільшими літературними досягненнями у видавничій справі. Письменник порадив усім присутнім цінувати власний час, завжди перебувати в діяльності, поставити в житті мету і обов'язково її досягти. На завершення він нагородив студентів Львівської політехніки, переможців конкурсу ім. Петра Яцика та вручив книги від видавництва «Ярославів Вал». На творчій зустрічі був також заступник головного редактора газети «Літературна Україна», поет Станіслав Бондаренко.

«Я вважаю, що це прекрасний проєкт. Сьогодні ми повсякденно страждаємо від того, що нас не інформують про ідеї, важливі книги, в суспільстві бракує інформації і взагалі не вистачає діалогу. Тому сьогодні мені випала чудова нагода почати, власне, такий діалог, який, я сподіваюся, частково втамує духовну спрагу кожного з нас», – наголосив Михайло Слабошпицький.

23 ЛЮТОГО 2011 РОКУ

ЗУСТРІЧ З АРХИЄПИСКОПОМ ІГОРЕМ ІСІЧЕНКОМ

Архієпископ Ігор Ісіченко. Хресне ім'я Юрій. Народився 28 січня 1956 року в Мурапталовському радгоспі Кююргазинського р-ну Башкирської АССР Російської СФСР (нині селище Свобода). Того ж року родина повернулася до міста Балаклії Харківської обл. Навчався на філологічному факультеті Харківського державного університету протягом 1974-1979 рр. (спеціальність - українська мова та література).

1987 року захистив в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка дисертацію на ступінь кандидата філологічних наук «Киево-Печерський патерик в історико-літературному процесі XVI–XVIII ст. на Україні». 14 травня 2009 р. у Києво-Могилянській академії захистив дисертацію на ступінь доктора філологічних наук на тему «Аскетична література Київської Руси».

Протягом 1988-1990 років працював у громадсько-політичних організаціях «Спадщина», Товариство української мови ім. Т. Шевченка, Народний Рух України, брав участь у їхньому створенні на Харківщині. 15 лютого 1990 року організував ініціативну групу для створення православного братства, 7 липня 1990 року очолив Українське Православне Братство на Харківщині, яке згодом увійшло до Всеукраїнського братства апостола Андрія Первозваного УАПЦ. 13 грудня 1991 – 12

❖ *Архієпископ Ігор Ісіченко*

грудня 1992 роки був головою Всеукраїнського братства апостола Андрія Первозваного.

Монаший постриг з іменем Ігоря прийняв 12 березня 1992 р. в Свято-Михайлівському монастирі м. Києва. Організував перший єпархіаль-

ний собор 5 квітня 1992 року і відновлення Харківсько-Полтавської єпархії Української Автокефальної Православної Церкви. З благословення Патріярха Київського і всієї України Мстис-

лава 20 грудня 1992 року висвячений на ієродиякона, 4 січня 1993 року - на ієромонаха, 12 липня 1993 року – на єпископа Харківського і Полтавського.

17 жовтня 1996 року указом патріярха Димитрія призначений керівником справ Патріярхії УАПЦ. 14 вересня 2000 р. обраний на цю посаду Помісним Собором УАПЦ. Після упокоєння патріярха Димитрія перебуває під омофором митрополита УАПЦ в діяспорі. 27 вересня 2000 року призначений митрополитом Константином його особистим представником в Україні.

29 травня 1997 року Помісним Собором УАПЦ піднесений у ступінь архієпископа.

Богословську освіту здобув у Колегії Патріярха Мстислава (Харків). Ректор Колегії Патріярха Мстислава (з 1994 р.).

ОСНОВНІ ПРАЦІ:

❖ Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI - початку XVIII ст. на Україні. - К.: Наук. думка, 1990. - 180 с. Исиченко Ю.А., Калашник В.С., Свашенко А.А. Самоучитель украинского языка. - К.: Выща школа, 1989. - 278 с.

❖ Загальна церковна історія: Підручник для вищих духовних шкіл. - Харків: Акта, 2001. - 601 с.

❖ Монашество давнього Єгипту. - Харків: Акта, 2002. - 214 с.

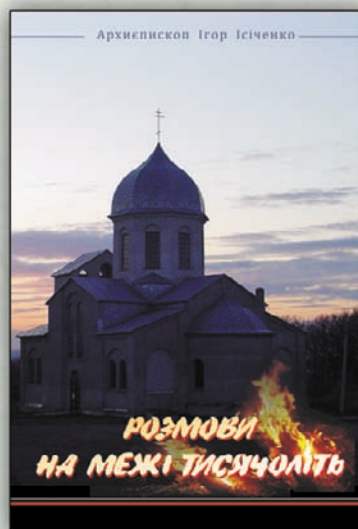
❖ Історія Христової Церкви в Україні: Підручник для вищих духовних шкіл. - Харків: Акта, 2003. - 472 с.

❖ Аскетична література Київської Русі. - Харків: Акта, 2005. - 374 с.

❖ Дім Мій – буде домом молитви. - Харків; Львів, 2006. - 432 с.

❖ Розмови на межі тисячоліть : Інтерв'ю за 1999-2007 рр. - Харків; Львів : Святогорець, 2008. - 368 с.

❖ Майте любов поміж собою: Проповіді. - Львів; Харків: Святогорець, 2010. - 455 с.

❖ Історія української літератури: Епоха Бароко (XVII-XVIII ст.). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - Львів ; К. ; Харків : Святогорець, 2011. - 568 с.

Владика Ігор презентував свої пастирські праці за 1993–2005 роки, що вийшли окремими збірками: «Дім Мій буде домом молитви» (Харків-Львів, 2006), інтерв'ю видані під назвою «Розмови на межі тисячоліть» (Харків-Львів, 2008) та окремо видані проповіді «Майте любов поміж собою» (Харків-Львів, 2010). У заході також взяли участь голова Львівської обласної ради Олег Панькевич та духовенство Української автокефальної православної церкви – митрополит Макарій та отець Василь Саган. Під час виступу владика Ігор Ісиченко вразив присутніх своєю щирістю та простотою. Духовний пастир розповідав про проблеми людського буття, важливу суспільну роль Церкви в сучасному світі.

ДУМКИ-ПЕРЛИ ВІД АВТОРА:

«Відрив від питомої традиції, виродження демократії в космополітичний лібералізм відкриває перед нею перспективу квітки, зрізаної і поставленої у вазу».

«Ліберальна ідея принесла разом із матеріальним насиченням культ насильства, падіння моралі, загальну зневіру».

❖ Гості зустрічі: голова Львівської обласної ради Олег Панькевич та очільник Харківської обласної організації ВО «Свобода» Ігор Швайка

«Найголовніше для людини – це навчитися молитися».

«Космополітизм християнства – це легенда, вигадана соціалістами у ХХ столітті».

«Ліберальна ідеологія є нині найбільшою загрозою для європейської цивілізації».

«Коли ми втрачаємо розуміння ролі Церкви у своїй історії, ми неодмінно втрачимо свою етнічну свідомість».

«Нашого сучасника необхідно підвести до потреби пізнання Євангелія не як пам'ятки давнини, а як живлющої сили в духовній пустелі, на яку ми інколи обертаємо наш сучасний світ».

«Найефективнішою проповіддю завжди є проповідь власним прикладом».

«Ми маємо теперішню владу для того, щоб зрозуміти: не вона й не якась інша, може, краща й компетентніша влада має вирішувати долю нації, а сама нація, ми з вами».

«Для справді гармонійного співжиття різних етнічних груп в Україні необхідно потурбуватися про те, щоб здоровим був господар і щоб його права були гарантовані».

«Найбільша проблема в нас, в Україні, – це не пріоритет національних цінностей».

«...місією Церкви є завжди боронити правду, якою б

неприйнятною для держави вона була, для окремих осіб». «Пізнайте правду і правда зробить вас вільними», – я ці слова Євангелія дуже часто собі повторюю».

ІРИНА ФАРІОН ПРО АВТОРА:

«Владика Ігор Ісіченко винятково універсальна особистість: науковець, архієпископ, громадський діяч, духовний наставник, вістря національно-державницьких

богослов'я та, звісно, з історії літератури Середньовіччя і ранньомодерного часу. Автор володіє первинним джерелом інформації як причиною сьогочасних релігійних, суспільно-політичних та літературознавчих процесів. Це джерело у його чистому, незамуленому вигляді відкрито і доступно пульсує до якнайширшої читацької аудиторії, що не в силі, через свою універсальність, обмежитися лише студентством. Тому Львів так потребував спілкування з владикою – і отримав невисяклу дозу духовної сили та національної певності».

АВТОР ПРО ЗУСТРІЧ ТА ПРОЄКТ:

«З ініціативи Ірини Фаріон у нас відбувається презентація на лише моїх книжок, а загалом видавництва "Святого-рець". Це гарний, унікальний проєкт, який започаткував декан Золочівського деканату на Львівщині отець Василь Саган. У межах цього проєк-

процесів на Слобожанщині, символ взаємності буття Заходу та Сходу України. Від дарує певність та спокій, діяльність та поступ, одержимість та служіння.

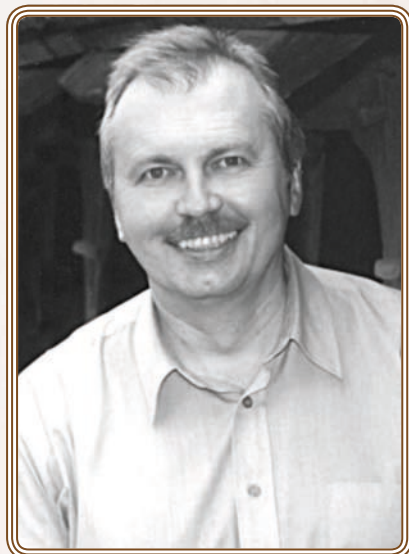
У його свідомості та компетенції зійшлися два фундаментальні виміри людського буття – духовний та світський, звідки знання з історії церкви,

ту здійснюється дуже цікава співпраця між Харківською і Полтавською єпархією та львівськими священиками. Кожна книга, яку видає священнослужитель – це підстава для більш глибокої розмови про наші стосунки з Богом. Я щиро вдячний Ірині Фаріон за такий особливий проєкт та можливість презентувати свої книги саме у Львові».

ЗУСТРІЧ ІЗ КЕРІВНИКОМ НАУКОВО-ІДЕОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ ІМ. ДМИТРА ДОНЦОВА ОЛЕГОМ БАГАНОМ

Олег Баган – доцент Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка, публіцист, теоретик націоналізму, засновник громадської організації Науково-ідеологічний центр ім. Дмитра Донцова, перший лавреат премії ім. Героя України Степана Бандери (2012), яку заснувала Львівська обласна рада, автор низки знакових праць з літературознавства та теорії і практики націоналізму: «Українська Понтида»: Геополітичні виміри сучасної України» (2009), «Ідея і чин Ярослава Стецька» (2008), ініціатор, редактор та упорядник фундаментального наукового збірника «Український націоналізм: історія та ідеї» (2009), відповідальний

❖ Олег Баган

редактор і упорядник збірника «Національні лідери Європи: ідеологічні портрети» (2011), зачинатель низки книжкових серій: «Український модерн», «Cogito: Навчальна класика», «Постаті та ідеї», «Вісниківська бібліотека» та ін.

Проте безсумнівним мегaproєктом Олега Багана є видання «Дмитро Донцов. Вибрані твори: у 10-х томах», з яких вийшли вже перші два томи. Саме їх і презентував учений у Національному університеті «Львівська політехніка» у межах проєкту Ірини Фаріон «Від книги до мети».

Серед присутніх на зібранні поціновувачів українського слова та думки Дмитра Донцова були депутати Львівської міської та обласної рад, творча інтелігенція, викладачі, студенти.

Дмитро Іванович Донцов (30 серпня 1883, Мелітополь – 30 березня 1973, Канада) – український літе-

ратурний критик, публіцист, філософ, політичний діяч, засновник теорії інтегрального націоналізму. Студентом розпочинає інтенсивну політичну діяльність. Його двічі заарештовують: 1905 року у Пе-

тербурзі та 1908 року у Києві. Після другого арешту й восьми місяців ув'язнення заходами родичів його випускають на поруки, і того ж року він виїжджає у Галичину, потім у Австро-Угорщину. У 1909–1911 роках Дмитро Донцов навчається у Віденському університеті, там же одружується з українською студенткою Марією Бачинською. Провчившись 4 семестри у Відні, 1911 році переїжджає до Львова, де продовжує навчання. 1917 року одержує

ступінь доктора юридичних наук. Стає першим головою Союзу Визволення України (СВУ), заснованого 4 серпня 1914 р.

З 1914 р. проживає у Відні й Берліні, а з 1916 р. – у Швейцарії, активно включається у роботу Союзу Визволення України, який відтак очолює. На початку 1918 року повертається до Києва, де працює у гетьманських урядових структурах, 24 травня наказом гетьмана стає директором Української Телеграфічної Агенції (УТА) при уряді гетьмана Павла Скоропадського (Бюро преси при міністерстві внутрішніх справ). Разом з В. Липинським, В. Шеметом створює Партію хліборобів-демократів. Протягом 1919–1921 рр. – шеф Українського пресового бюро при посольстві УНР у Берні (Швейцарія). З 1922 року знову у Львові, редагує журнали «Літературно-науковий вістник», «Заграва», «Вістник», друкується у німецькій, швейцарській та польській періодиці. 1926

року пише свою провідну роботу «Націоналізм». У 1939 р. емігрував за кордон (Бухарест, Прага, Німеччина, Париж, США, Канада), з 1947 р. до самої смерти живе у Монреалі (Канада), там же у 1948-53 рр. викладав українську літературу у місцевому університеті.

ДУМКИ-ПЕРЛИ ВІД ДМИТРА ДОНЦОВА:

«Нову епоху творять ті, що борються зі своїм часом».

«Вирішальним чинником в історії є не знання, а характер, не програма, а особистість, не так «що», як «хто» і «як»».

«Світ правиться і перевертається почуваннями, яким ідеї лише служать провідниками».

«Хто не мав у собі інстинкту володаря, не мав і інстинкту Прометейя».

Хто не вмів командувати, не вмів і визволяти з-під чужої команди».

«Немає сенсу розбивати скрижалі, коли не хочете поставити на їх місце нових».

«Замість боротьби – виховання, замість догматів віри – розслаблювальний критичизм, замість моралі сильних – етика лагідних, замість твердості – м'якість, замість нації – людність, замість накиненої Своєї правди – толерація до ворожої. Це поразенство в засаді».

«Найбільше гнітять того, хто найменше вимагає».

«Кожна нація має свій власний закон, свою власну правду і повинна лише їм коритися».

«Мусимо нести відважно свою віру, не схилиючи чола ні перед чужим, ні перед власними маловірами».

❖ *Дмитро Донцов*

«Вирвати нашу національну ідею з хаосу, в якому вона грозить згинутися, очистити її від сміття і болота, дати їй яскравий виразний зміст, робити з неї стяг, коло якого гуртувалася б ціла нація – ось завдання».

Під час свого виступу Олег Баган зазначив: «Постать Дмитра Донцова до сьогодні залишається в Україні не до кінця збагненою, неприйнятною загалом, контроверсійною в сприйняттях і тлумаченнях. У нас чомусь прийнято звинувачувати його за «ненауковість» його тез, за «нетолерантність», за «симпатії» до право-тоталітарних ідей і рухів його часу. Праці Дмитра Донцова справді не наукові, але тому, що він був великим Публіцистом і Есеїстом в нашій культурі. Він хотів гострим словом розбудити оспалу націю і дати їй яскраві візії для ідейно-політичних і культурних змагань – і цю свою місію виконав. Спадщина Донцова завжди залишатиметься своєрідним «метеоритом» у просторі нації. Проте чи не найбільшою заслугою мислителя було те, що він створив моральну, духовну та інтелектуальну основу для ОУН».

ІРИНА ФАРІОН ПРО АВТОРА:

«Сучасна молодь повинна знати про заслуги Дмитра Донцова перед українською державницькою ідеєю. Адже, як вважав сам публіцист, – нову епоху творять ті, хто бореться зі своїм часом. Ще одна з особливостей Донцова: життя не лише у лінійних, а в глибинних вимірах. Лінійність часу у його минулому, теперішньому та майбутньому станах наскрізна для Донцовської аналітики. Однак його особливий час – це заглиблення у духовно-моральні константи української традиції, що весь час спонукає українське буття до актуалізації

героїчного та одержимого покликання людини».

Ірина Фаріон також зауважила, що середньовічні максими від Дмитра Донцова будуть актуальні завжди: «Рушієм суспільного та індивідуального розвитку буде боротьба протилежностей ідеального – матеріального, віри – зневіри, духовности – бездуховности, вірности – зради, угодовства – принциповости».

Серед присутніх у залі був також мовознавець, публіцист, багатолітній редактор Дрогобицької видавничої фірми «Відродження» Ярослав Радевич-Винницький, який у своєму виступі підкреслив: «Твори Донцова варті того, щоб над ними працювати. Від них віє оголеною правдою, пристрасністю, закличністю, лицарством, непоборною силою, безоглядною інтелектуальною відвагою. Публікація літературних творів великого критика, публіциста, філософа заповнює велику білу пляму в історії нашого літературознавства».

19 КВІТНЯ 2012 РОКУ

ЗУСТРІЧ З НАУКОВЦЕМ І ПИСЬМЕННИКОМ ЮРІЄМ ЩЕРБАКОМ

Юрій Миколайович Щербак (12 жовтня 1934, Київ) – український письменник, сценарист, епідеміолог, публіцист, політик, діяч екологічного руху, дипломат, доктор медичних наук (1983), лауреат премій ім. Ю. Яновського (1984) та ім. Олександра Довженка.

❖ *Юрій Щербак*

Після закінчення Київського медичного інституту – науковий працівник Київського науково-дослідного інституту епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л. В. Громашевського.

Літературну діяльність Юрій Щербак почав у середині 1950-х років. Перша повість «Як на війні» (1966). Більшу частину його творів можна долучити до умовного жанру «міської прози». Він автор роману про проблеми трансплантації серця

«Бар'єр несумісності», документального роману «Причини і наслідки» про боротьбу зі сказом, документальної повісті «Чорнобиль», збірок новел, віршів і п'єс, а також десятка кіносценаріїв художніх, науково-публіцистичних і документальних фільмів. Як публіцист Ю. Щербак отримав популярність своїми статтями про Чорнобильську трагедію.

Після розпаду СРСР і здобуття Україною незалежності він відійшов від літературної творчості і пішов у політику. 1991-го року оприлюднив заяву, де сказав, що «відтепер не буде займатися так званім «червоним письменством», тобто не буде писати романів чи оповідань «про Васі і Асі, Вані та Ані». У 1998 році Інститут українських студій

Гарвардського університету видав політико-публіцистичну книгу Юрія Щербака «Стратегічна роль України» (The Strategic Role of Ukraine) англійською мовою, а в 2003 році вийшла його публіцистична книга «Україна: виклик і вибір (Перспективи України в глобалізованому світі ХХ століття)», 2010 року «Україна в зоні турбулентності».

1989–1991 – народний депутат СРСР, член опозиційної Міжрегіональної депутатської групи, очолюваної академіком Андрієм Сахаровим, член Верховної Ради СРСР, голова

підкомітету з питань ядерної енергетики і екології.

1991–1992 – перший міністр охорони навколишнього середовища незалежної України, член Ради Національної Безпеки України.

1992–1994 – надзвичайний і Повноважний Посол України в Ізраїлі.

1994–1998 – надзвичайний і Повноважний Посол України в США (з 1997 р. – також посол України в Мексиці – за сумісництвом).

1998–2000 – радник Президента України.

2000–2003 – надзвичайний і Повноважний Посол України в Канаді (одночасно – представник України при Міжнародній організації цивільної авіації (ICAO, Оттава).

З грудня 2009 – один із засновників та член Ради із зовнішньої та безпекової політики. Академік АЕНУ

У цьому проєкті презентував свій новий унікальний, перший в історії українського літературного процесу роман-антиутопію чи гостросюжетний політичний трилер **«Час смертохристів. Міражі 2077 року» (2011).**

Львівська політехніка вітала класика стоячи і бурхливими оплесками. Щиру подяку авто-

рові висловив ректор Юрій Бобало. Під час тривалого і спрагло спількування неповторний Юрій Щербак зауважив:

«Сьогодні для мене дуже знаменна дата, тому що саме рік тому відбулася презентація моєї книжки в київській книгарні. Тоді я сказав, що закінчується моя влада над книжкою, бо вона переходить до рук читачів. Суть книжки в тім, яким чином людина втрачає віру. Для мене дуже болісною є криза християнства не тільки в Україні, але в Європі. Зараз відвертаються від Христа тому, що ніхто не хоче думати про душу, про життя після смерти.

Це дуже болюча тема, а відтак люди часто перестають бути моральними. Сьогодні навальною є втрата віри, милосердя, особливо в політиці. Більшість наших політиків думає, що обманювати можна, бути неморальними дозволено, вони хочуть бути такими маленькими мак'явеллі і мікроскопічними сталініми. Проте покарання неминуче». На завершення Юрій Щербак закликав українців все ж таки залишатися оптимістами: «Неможливе повернення до минулого, хоч би через які лабіринти історії проходила країна і яких випробувань зазнавав народ. Маємо розуміти, що стріла часу летить уперед. Її траєкторії назад не буває. Ми вже пережили імперію СРСР, і ми повинні розуміти, що не може бути повернення і відбудови нової імперії, хоча нам намагаються цю ідею сьогодні прищепити», – додав письменник.

ДУМКИ-ПЕРЛИ ВІД АВТОРА:

«Відбувається тотальна криміналізація світу. Збандичування суспільства. Знищення всіх моральних гальм. А головне – зникає страх Божий. Тому об'єднані сили зла

знищують віру в Бога і страх перед ним. Знищують християнство. Перетворюють людей на звірів».

«Позаблоковий статус України перетворив державу на чорну діру європейської безпеки».

«Все залежить від того, скільки українського у вас у душі».

«На жаль, Україна стала першою з країн Європи, де перемогли кримінальні елементи, де було встановлено феодально-диктаторський режим, де свобода, честь і гідність громадянина були розтоплені купкою олігархів».

«Ненависть і помста породжують великі відкриття і великі твори мистецтва. Але тільки тоді, коли ненависть побудована на великій любові».

«Бог, як великий діялектик, поселив у душі людини ангелів і дияволів. І спостерігає, хто кого перемаже?».

«Тільки не думайте, що націоналізм – це ненависть до інших. Це любов – до себе, до свого народу і до інших. І не слухайте тих, хто постійно плаче над нещасною долею України, хто скиглить і розмазує соплі. Цей стан

хронічної національної депресії тільки вбиває Україну».

«Не впадайте в дитячу хворобу так званої демократії. Я маю на увазі охлократію. Владу духов-

них плебеїв – бідних чи багатих – однаково. Владу чверть- і напівінтелігентів. Владу натовпу. Ця стадія розвитку людства – позаду».

«Ніякої демократії бути не може, бо люди – не рівні. Ні в чому не рівні. Це довела генетика. [...] Рівність жертв і катів? Братерство жебрака і мільйонера? [...] Люди – не рівні. Вісімдесят процентів – середняки-сіряки. Зара-

жені вірусом TDV (television debility's virus). Отже, виборна демократія – це демократія сірого плебсу».

«Бог покарав голодом українців, особливо селян, за покору большевикам, які пообіцяли народові землю. Творець покарав голокостом євреїв за підтримку більшовиків і взагалі «лівих», за любов до фінансових махінацій».

ІРИНА ФАРІОН ПРО АВТОРА:

«Зустріч із Юрієм Щербаком – це моя мрія ще зі студентських років, коли я відкрила для себе його твори «Чорнобиль» і «Причини і наслідки». Ще тоді збагнула, що це зовсім не савецькій пісатель, якими нас зомбували за колоніяльно-московських часів. Це людина, що виламувалася з часу, як корабель стрімкого руху й окремішньої мети. Глибина міркувань автора, одягнута у художні образи, малює траєкторію української долі як постійної втечі від власного визволення та утвердження. Герой твору, як і мільйони українців, еволюціонує від безликого космополітизму та лібералізму до індивідуалістичного націоналізму. Це шлях істини вільних людей, бо збігається з Божим законом – бути неповторним і гармонійним. Мимоволі згадую слова Юрія Липи, що сповна накладаються на розмисли великого Юрія Щербака: «І прийде час, коли твої учинки / Обернуться й повстануть проти тебе; / Як вояки, зберуться навкруги / І зброєю грозитимуть тобі, / Нагому й безборонному». Дякую долі за розкіш спілкування з вертикаллю українського Духу – Юрієм Щербаком».

ЗУСТРІЧ З ПИСЬМЕННИКОМ-САТИРИКОМ ЄВГЕНОМ ДУДАРЕМ

Євген Миколайович Дудар народився 24 січня 1933 року в селі Озерна Зборівського району Тернопільської області.

Сам про себе: «**Постать літературно-мистецька. І трішки громадсько-політична. Величина – 168 см (босий). Суспільна вага**

Пилипа Орлика (1995), лауреат премії ім. М. Годованця (1997), лауреат премії ім. П. Сагайдачного (2000), лауреат премії ім. І. Кошелівця (2003), лауреат премії ім. В. Косовського (2008).

1990 року нагороджений Золотою медаллю Тараса Шевченка Спілки визволення України (Австралія) за боротьбу проти тоталітарних режимів; за досягнення у розвиткові культури і мистецтва «Почесна відзнака міністерства культури» (2003), «Медаль міжнародної рейтингової ака-

демії «Золота фортуна» (2006), за творчі досягнення «Орден Ярослава Мудрого V-го ступеня» (2008).

Автор низки збірок сатири та гумору: «Прошу слова», «Вуглеводи і віники», «Операція „Сліпе око“», «Сусіди не дрімають», «Коза напрокат», «Дисертація», «Сеанс гіпнозу», «Робінзон з індустріальної», «Профілактика совісті», «Шедевр за вуаллю», «Директор без портфеля», «Антифас», «Дон-Жуан у спідниці», «Рятуймо жінку», «Штани з Гондурасу», «Хунта діє», «З публічних марафонів», «Українці мої, українці... Сумні роздуми веселого чоловіка», а також книжок «І силою, і правдою...», «Галерея чудотворців: Вибрані твори в двох томах: Профілактика совісті. Профілактика розуму» (2003).

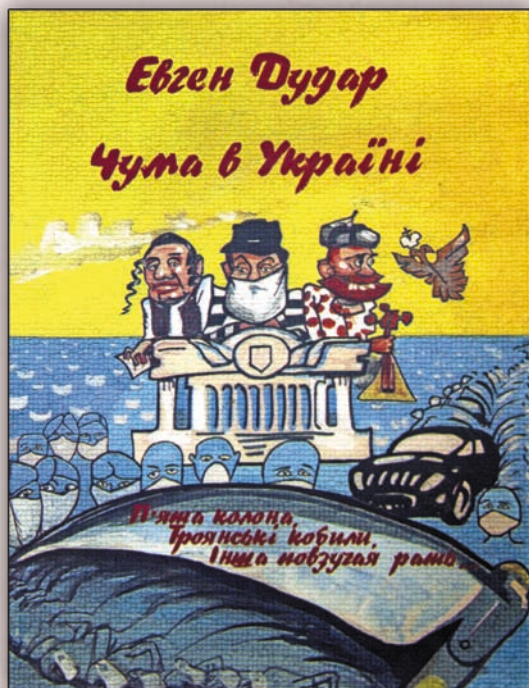
❖ *Євген Дудар*

– 168 кг (голий). Народився, як усі. Ріс, як усі. Їв менше, ніж усі. Спав менше, як усі. Вчився більше, ніж усі. Працював більше, ніж усі. Тому й став сатириком. Дівчат любив (і люблю) більше, ніж усі. Тому в душі – лірик».

Письменник-сатирик, заслужений діяч мистецтв України (1993), лауреат літературної премії ім. Остапа Вишні (1985), міжнародної премії ім.

Презентував працю життя «Вибрані твори: Гумор. Сатира» (2011).

У зв'язку з протестними акціями під Верховною Радою щодо ухвалення мовного законопроекту і виїздом свободівців до Києва, доводилося переносити презентацію з 5 червня на 4 червня. Проте це не вплинуло на велику кількість шанувальників таланту гострого сатирика і ніжного лірика. Який красивий і неповторний Він прибув до Львова і як іскрометно читав напам'ять свої твори, наче плугом уходив у землю як владний і певний господар!!! Бо саме такими – владними, впевненими і цілеспрямованими – вчить нас бути його Творчість.

ДУМКИ-ПЕРЛИ ВІД АВТОРА:

«Гумор – найкоротша стежка до серця людини. Тому що пісня і гумор – найживучіші елементи в генетичному коді нації».

«Дурень, який пливе своїм руслом, не страшний. Страшний дурень, якого залучають у русло політики. І прищеплюють йому думку, що він має право тим руслом керувати».

«Не лінуються другові подати руку, а ворогові дати під зад...ній міст так, щоб він протягнув ноги або ж виніс їх швидше із землі вашої».

«Хочете знати, що буде завтра, підсумуйте, що ви зробили сьогодні».

«Не заздрить чужому багатству. У чужу кишеню заглядають лише злодії і дурні».

«А в Україні вже давно – епідемія «русскаяязичія». Це таке – ні мова, ні «язик». Лише сказ...».

«...поки кожен українець, де б він не проживав, не розбудить сам у собі українця, він постійно буде рабом чужинця. А до раба й ставлення гірше, ніж до худоби».

«Тепер величність гуліверів

визначатимуть ліліпути. А горобці вчитимуть орлів шугати у піднебесся...».

«...наша біда в тому, що борються за Україну, вмирають за неї ТЮТЮННИКИ, а правлять у ній, розкошують і облаштовуються – ТАБАЧНИКИ».

«Велике не потребує возвеличення».

«...Це ж який інший народ зміг би, тікаючи з палаючої

тюрми, винести на своїй покатованій спині тих, хто його в цю тюрму заганяв, тих, хто його у цій тюрмі неволив, тих хто його у цій тюрмі катував? Лише ми, українці, здатні на таку суперфілантропію.

І ми не лише винесли. Ми занесли усіх цих шубравців до своєї хати, впустили їх у найкращі світлиці, виділили їм найкращі місця. Годуємо, поїмо, розважаємо, пошано-

вусьмо їхні «подвиги», глаголимо з ними лише на «общепонятном», бо, не дай, Боже, не так «поймут»...»

«...Хамові ніколи не подобається, коли в людині людська гідність прокидається. Хам любить хребет зігнутий. По ньому легше вилізти на голову. А випрямлений хребет він вже називає «націоналістическим», «антисемитским», «антирусским» і ще казна яким «анти»... Лише не антихамським... І вже спрацьовує хамська логіка. Не ти герой, мій побратиме, що піднявся з рабських колін. А він, хам, який знову хоче тебе на коліна поставити...».

«Прометей був у набагато кращому становищі, ніж українець. Йому клював печінку лише один орел. І то – одноголовий».

«Ми ще й не таке переживали. І це переживемо, – запевняв Євген Дудар земляків. – Тільки не будьмо байдужими».

**ІРИНА
ФАРІОН
ПРО
АВТОРА:**

«Якось невідомий номер зателефонував на мій мо-

більний. Це був Євген Дудар, що не міг не підтримати мене після чергового центрального телеетеру, де я, як завше, перебувала сама-самісінька у лігві з українофобськими дегенератами... Відтоді нитка наших взаємин стала невидимою лінвою взаємної міці. Став мені рідним. Його слово – важкоатлетичні гіри у бік супротивника і безцінні ліки для сум'ятливих душ україн-

ців. Його слово випростує хребет краще за будь-які фізичні вправи, а виставлений діагноз змореному суспільству – як філантропічна дурість і ментальне лакейство – шлях до оздоровлення. Переповнена актові зала Львівської політехніки разом із ректором довго не відпускали великого державника української сатири. Він залишив нам слова, що вливають силу: «Молюся до всіх природних і надприродних сил: дайте моєму народові гідності і самоповаги». Це щастя знаходити один одного».

14 ЧЕРВНЯ 2012 РОКУ

ЗУСТРІЧ З ОТЦЕМ РАФАЇЛОМ ТУРКОНЬКОМ, ПЕРЕКЛАДАЧЕМ ОСТРОЗЬКОЇ БІБЛІЇ

Рафаїл Турконяк народився 7 травня 1949 року в Англії, в Манчестері, в родині українців Павла Турконяка та Стефанії з роду Сас.

му університеті св. Климента Папи в Римі.

25 травня 1969 року вступив до монастиря св. Теодора Студита в Кастельгандолфо біля

В червні 1975 року завершує докторську працю під назвою: "Літургія Напередосвячених Дарів за обрядом Української Церкви". Після успішного захисту одержав ступінь Доктора Богослов'я Українського Католицького університету. Глава Української Греко-Католицької Церкви, слуга божий Йосиф Сліпий доручає перекласти Біблію зі слов'янського тексту для ужитку в богослужбах. Водночас слуга божий Йосиф Сліпий доручає підготувати докторську працю під назвою "Поняття Церкви в Мінеях Четїх митр. Дмитра Туптала Ростовського". Спеціалізація в догматичному Богослов'ї – еклезиології. 1978 року переїжджає до Америки і стає настоятелем монастиря монахів Студійського уставу

❖ Отець Рафаїл Турконяк

Початкову освіту здобув у Манчестері, українську – в суботній Українській школі. З 1960 року навчався в Українській Папській Малій Семінарії в Римі. Середню освіту завершив у червні 1966 року матурою, цього року вступив до Української Папської Колегії св. Йосафата в Римі на студії філософії на папським Університеті Урбаніяна в Римі. 1968 року отримав ступінь бакалавра філософії. Продовжив навчання на богослов'ї в Колегії св. Патрикія в Менут, Ірландія, Українському Католицько-

Риму. 13 жовтня 1969 року став новиком. 24 листопада одержав Малу Схиму, 2 квітня 1972 року – єрейські свячення.

Впродовж 1972 та 1976 років працює над докторатом і обслуговує парохію Української Греко-Католицької Церкви в Крефельд-Траар, Німеччина.

❖ *Голова ЛОР Олег Панькевич та отець Рафаїл Турконяк*

в Пассейку. Провадить парохії св. Отця Миколая в Пассейко, Успіння Пресвятої Богородиці в Рудерфорді до 1990 року.

1991 року блаженій пам'яті Мирослав – Іван кардинал Любачівський запрошує о. Рафаїла на посаду Віце-Канцлера Львівської Архиепархії. Бере активну участь у поверненні до

України Глави Української Греко-Католицької Церкви Патріярха Мирослава-Івана. Впродовж 1993 та 1996 років виконує уряд Патріяршого Економа Української Греко-Католицької Церкви. У квітні 1995 року піднятий до гідности архимандрита.

Впродовж 1995 – 1996 років за дорученням патріярха організує та очолює Києво-Вишгородський Екзархат

для вірних Української Греко-Католицької Церкви.

Із жовтня 1996 року призначений секретарем Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Мирослава-Івана Кардинала Любачівського.

Із 1991 року проживає у Львові, де продовжує працювати над критичним перекладом Острозької Біблії. Ставши у грудні 1992 року

Рафаїл отримує Національну премію України ім. Тараса Шевченка.

Із 2004 року працює у Національному університеті «Острозька академія» і викладає вступ до бібліїстики.

2006 року став завідувачем новоствореної катедри Богослов'я у Національному університеті «Острозька академія».

Доктор о. Рафаїл Турконяк презентував свій четвертий за

членом Українського Біблійного Товариства, здійснює четвертий повний переклад Святого Письма з давньогрецької мови. В 2000, 2001 роках вийшли у світ два видання четвертого, сучасного перекладу Нового Завіту загальним накладом сто тисяч примірників.

2003 року виходить у світ перша книга Острозької Біблії – «Книга буття», проект завершено ювілейним критичним видання 2006 року.

Ця праця відзначена 2005 форумом видавців у Львові за фахове наукове видання, а 2007 року о. д-р. архимандрит

всю українську історію переклад Біблії. Урочистість такої хвилини була підсилена і тим, що голова Львівської обласної ради Олег Панькевич вручив отцеві Рафаїлові першу Почесну від-

знаку пам'яті блаженного священномученика отця Омеляна Ковча, яку заснувала

Львівська обласна рада. Цю відзнаку священик отримав, як зазначено в розпорядженні голови облради, за подвижницьку працю на ниві християнської духовності та за активну громадянську позицію. Зазначимо, що отця представлено до нагороди за поданням депутата Львівської обласної ради Ірини Фаріон.

ДУМКИ-ПЕРЛИ ВИДАТНОГО ПЕРЕКЛАДАЧА, ЗНАВЦЯ ДЕСЯТКА МОВ, НАТХНЕННОГО УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІОТА, СЛУГИ БОЖОГО РАФАЇЛА ТУРКОНЬКА:

«Я би хотів сказати кілька слів про людину, яка мене до цієї праці (перекладу Ос-

трозької Біблії – ред.) спонукала. Це – патріарх Йосиф Сліпий. Я був ще молодим студентом, коли наші єпископи написали до Блаженнішого листа і повідомили, що їм потрібне видання Святого Письма Старого і Нового завіту, але таке, яке служило б і нашому, українському храму. До того часу українською мовою існувало три видання Біблії: Пантелеймона Куліша, яке з'явилося в Україні 1902 року, відтак було видання Івана Огієнка, і пізніше – Івана

❖ *Преповнена актовна зала Львівської Політехніки*

Хоменка. Але проблема полягала в тому, що Старий Завіт перекладали не з грецької мови, а з єврейської. Тож нам для Богослужіння бракувало певних книг, які ми замінювали іншими, або читали по-старослов'янськи».

«Маємо собі казати так, як казав покійний Блаженніший Сліпий: не запитуй, як щось зробити, а шукай, як це зробити – і знайдеш. Дуже часто, коли не хочемо чогось робити, шукаємо масу різних пояснень і перешкод для самих себе. Тому часом треба просто собі сказати: я те зроблю, бо воно потрібне».

«Нас Бог створив українцями на те, щоб ми служили своєму народові. Маємо керуватися принципом: не питайся, що для тебе мають зробити, а думай, що ти маєш зробити для інших. Християнство полягає в тому, що ми маємо один одному служити. Служити і не зважати, чи нам заплащать за це».

«Перекладати нелегко, бо наші словники вихолостили до такої міри, що часто треба створювати нові слова...».

«Усе, що діється в нашій державі, залежить від кожного українця. Ми тепер будемо мати вибори. Ці вибори дуже

важкі, бо від них залежатиме наше життя. Не кидайте порожніх бюлетенів. Робити так – це віддати голос за свого ворога. Тоді пізніше нема чого нарікати – якщо я не пішов на вибори або кинув зіпсутий чи порожній бюлетень, то я собі таке вибрав».

«Серед улюблених моїх книжок – англійська фантастика – маю цілу бібліотеку. Закінчую одну книжку – починаю другу. Українською мовою люблю читати стару класику – Шевченка, Франка, особливо – письменників XVI–XVII століття, бо вони створювали надзвичайні речі».

«Українська молодь живе в своєму часі і знає його, і до неї також говорить Господь. І вона є саме такою, якою її зробив Бог. А Господь зробив її іншою. І Богу дякувати, бо я не знаю, чи світ був би такий гарний, якби молоде покоління було таке ж, як і попереднє. Мусимо пам'ятати, що й ми колись теж були молодими, і мусимо дати нашій молоді свободу – так само, як наші батьки колись дали її нам. Якщо ми добре виховали свою молодь, на Божих засадах, лишімо її молодю...»

«Хто послав Україні Кравчука, Кучму, Ющенка і Януковича? Ніхто не послав, ми самі собі вибрали. Тож не можемо ні на кого нарікати, хіба на себе. Наше майбутнє – в наших руках. Як собі виберемо, так і будемо мати. І якщо ми не ходимо на вибори, бо ліниві, то тоді не нарікаймо.

Якщо не дбаємо, щоби посадити у парламенті християн, а садимо туди людей за гроші – ми самі собі винні».

ІРИНА ФАРІОН ПРО АВТОРА:

«Надважливо усвідомлювати єдність Церкви і Нації як незмінних державотворчих чин-

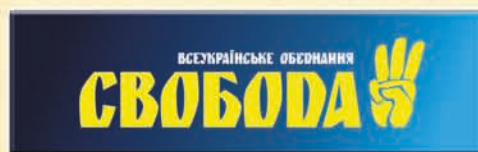

ників. Отець Рафаїл не просто сполучна ланка поміж ними. Він вимостив своєю працею широку дорогу для свого, за Іваном Франком, розтерзаного сумнівами і знесиленого журбою народу: ідіть, не спиняйтеся у своєму інтелектуально-духовному розвитку, не озирайтеся на невдачі і падіння. Унікальність перекладу отця Рафаїла в тому, що це перший переклад Біблії, який вийшов у нашій державі, бо попередні друкували на чужині, а також і в тому, що цей переклад здійснила людина, яка не народилася в Україні. Але щойно Україна проголосила незалежність – Рафаїл Турконяк, покликаний своїм синівським обов'язком, повернувся додому Молитвою, Словом і Ділом. Він розумів, що переклад Біблії українською мовою – це творення української нації, позаяк дає українцям відчуття абсолютної і неповторної української ідентичності. Унікальність і в тому, що грандіозну тридцятилітню працю здійснила одна особистість, а не колектив з академічної установи. Це знак Божої ласки до нас, українців, із генокоду яких народжуються такі титани Духу і Думки. Невимовно затишно, впевнено, гармонійно у товаристві з отцем. Він своєю манерою спілкування дарує непоборну певність, що ми все здолаємо, якщо одержимо чинитимемо свою справу. І то всупереч, а не завдяки чомусь чи комусь»

ВІД КНИГИ ДО МЕТИ
АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ ІРИНИ ФАРІОН

Львів - 2012